

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanmış olup, yaklaşık maliyetin hazırlanmasında abartılı metrajlar ve yapıma imkânı bulunmayan imalâtlara yer verilmesi, tadilat ve onarımların bir kısmı az miktarda yapılmış, bir kısmı hiç yapılmamış olmasına rağmen tamamı yapılmış gibi gösterilerek fazla ödeme yapılmak suretiyle idarenin uğradığı zararın ve haksız tahsil edilen iş bedelinin, yüklenici şirket ile yaklaşık maliyeti hazırlayan ve kontrol görevini ihmâl ederek fazla ödeme yapılmasına neden

**olan idare elemanlarından
tahsili istemini hk**

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanmış olup, yaklaşık maliyetin hazırlanmasında abartılı metrajlar ve yapıma imkânı bulunmayan imalâtlara yer verilmesi, tadilat ve onarımların bir kısmı az miktarda yapılmış, bir kısmı hiç yapılmamış olmasına rağmen tamamı yapılmış gibi gösterilerek fazla ödeme yapılmak suretiyle idarenin uğradığı zararın ve haksız tahsil edilen iş bedelinin, yüklenici şirket ile yaklaşık

maliyeti hazırlayan ve kontrol görevini ihmâl ederek fazla ödeme yapılmasına neden olan idare elemanlarından tahsili istemini hk

15. Hukuk Dairesi

2016/1875 E. , 2016/3778 K.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Asliye Hukuk Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hüküm davacı ve davalı Ltd. Şti. tarafından temyiz edilmiş, davacı vekili tarafından duruşma istenmiş olmakla duruşma için tayin edilen günde davacı vekili Avukat ... Baş ile davalı Ltd. Şti. vekili Avukat ... ve davalı ... ve ... vekili Avukat ... ile davalı ... vekili Avukat ... geldi. Davalı ... vekili ve davalı ... vekili gelmedi. Temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan taraflar avukatları dinlendikten sonra vaktin darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması başka güne bırakılmıştı. Bu kere dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanmış olup, yaklaşık maliyetin hazırlanmasında abartılı metrajlar ve yapılma imkânı bulunmayan imalâtlara yer verilmesi, tadilat ve onarımların bir kısmı az miktarda yapılmış, bir kısmı hiç yapılmamış olmasına rağmen tamamı yapılmış gibi gösterilerek fazla ödeme yapılmak suretiyle idarenin uğradığı zararın ve haksız tahsil edilen iş bedelinin, yüklenici şirket ile yaklaşık maliyeti hazırlayan ve kontrol görevini ihmâl ederek fazla ödeme yapılmasına neden olan idare elemanlarından tahsili istemine ilîşkindir. Mahkemece davanın reddine dair

verilen karar, davacı iş sahibi ve davalı.... tarafından temyiz edilmiştir.

İzmir ili Tire ilçesinde bulunan Yalınayak Camii'nin İzmir 2 numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun kararı doğrultusunda başlanan onarım işi için ihale dosyasının hazırlattırılması ve kontrollük hizmeti davalı....'ne ihale edilmiş, bu şirket yaklaşık maliyeti belirleyerek diğer ihale dokümanları ile davacıya bildirmiş, bunun üzerine davacı idare elemanı davalı ... tarafından incelenen yaklaşık maliyet dönemin bölge müdürü tarafından onaylanmış, anahtar teslim götürü bedel üzerinden çıkılan ihale sonucunda onarım işi davalı yüklenici Bil-Sa İnş. Tur. San. Ltd. Şti.'ne verilerek 16.04.2007 tarihinde sözleşme imzalanmış, 18.04.2007 tarihinde yer teslimi yapılarak yüklenici tarafından işe başlanmıştır. Sözleşme, 6. maddesine

./..

s.2

15.H.D.

2016/1875

2016/3778

göre "anahtar teslimi götürü bedelli" olup, bedeli de 694.592,00 TL'dir. Sözleşmenin 7. maddesinde KDV'nin sözleşme bedeline dahil olmayıp idare tarafından yükleniciye ödeneceği kabul edilmiştir.

Yüklenici firmanın işi tamamladığına dair dilekçesi ve 27.11.2007 tarihli geçici kabul teklif belgesi üzerine davacı iş sahibince oluşturulan geçici kabul komisyonunun incelemesi sonucu 02.05.2008 tarihli geçici kabul tutanağına ekli listede belirtilen geçici kabul eksiklikleriyle birlikte davalılardan ... ve ... ve dava dışı Aytül Serçe Akçay'dan oluşan geçici kabul komisyonunca geçici kabulün yapıldığı, geçici kabul tutanağının 14.05.2008 tarihinde onaylandığı, bilahare ihbar üzerine başlatılan soruşturma nedeniyle kesin hesap ve kesin kabul işlemlerinin yapılmadığı dosya kapsamında anlaşılmaktadır.

Davalı yüklenici şirket ile idare elemanlarına karşı ileri sürülen iddialar ve talep edilen zararların cinslerine göre davada çözümü gereken husus, ihale evrakları arasında bulunan yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dokümanlarındaki fiyatların gerçek piyasa fiyatlarına uygun düşüp düşmediği, mahal listesinin, koruma değerlendirme ön izin komisyonu kararına aykırı hazırlanıp hazırlanmadığı ve kabul edilemeyecek derecede fazla ihale bedeli belirlenip sözleşme yapılıp yapılmadığı ile yüklenici tarafından gerçekleştirilen imalâtlara göre hak ettiği kadar fazla ödeme yapılıp yapılmadığından ibarettir. Davalı yüklenici, gerçekleştirdiği imalâttan fazla yapılan ödemelerden her halükarda sorumlu ise de, ihale evrakları ve yaklaşık birim fiyatlarının belirlenmesi, mahal listesi ve fiyatların koruma değerlendirme ön izin komisyonunun kararı ve işin niteliğine aykırı olarak hazırlanması ve fiyatın fahiş olarak tespitinde katkısı olduğu ispat edilemediği sürece bu sebeple yapılan fazla ödemelerden sorumlu değildir.

Diğer yandan davacı idare, yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dokümanlarındaki fiyatların piyasa fiyatlarının üzerinden tespit edildiği, mahal listesinin abartılı olarak düzenlendiği ve hayali imalâtlara yer verildiğini ileri sürdüğünden, yaklaşık maliyet cetveli ve ihale dokümanlarındaki fiyatların belirlenmesinde görevli idare elemanları fiyatlar ve imalâtların yüksek belirlenmesiyle fazla ödeme yapılmasında kusurlu olduklarının saptanması halinde bu sebeple oluşan idare zararından, kontrol görevi olup bu görevi ihmâl ederek fazla ödeme yapılmasına neden olan idare elemanları da haksız fiil hükümlerine göre kusurlarıyla oluşan fazla ödemeden kaynaklı idare zararından sorumludurlar. Dosya kapsamından geçici kabul işlemleri yapılmakla birlikte kesin kabul ve kesin hesap işlemlerinin yapılmadığı anlaşılmakta ise de; yüklenici şirket tarafından onarım işi bitirildiği belirtilerek iş sahibine teslim edildiği ve 3 adet hakediş belgesinin düzenlendiği, davacı idare tarafından da fazla ödeme yapıldığı ve idare zarara uğratıldığından bahisle kesin kabul ve kesin hesap yapılamayarak eldeki dava

açıldığına göre, mahkemece tasfiye kesin hesabının çıkartılarak sonucuna göre fazla ödeme yapılıp yapılmadığı davacı idarenin zarara uğrayıp uğramadığı ve davalıların hangi hukuki sebeplerle sorumlu olacaklarının tespiti gerekir.

Bu durumda mahkemece öncelikle sözleşme eki ihale evrakları ve dokümanlarında yapılması kararlaştırılan işlerin sözleşme tarihi itibarıyla gerçek piyasa fiyatlarının Ticaret ve Sanayi Odaları ile ilgili meslek kuruluşlarından sorularak tespit edildikten sonra yeniden oluşturulacak konusunda uzman bilirkişi kurulundan, mahallinde talimat yoluyla keşif de

./..

s.3

15.H.D.

2016/1875

2016/3778

yaptırılarak yaklaşık maliyet cetveli mahal listesi, ihale evrakları ve sözleşme bedelinin belirlenmesinde abartılı metrajlar ve hayali imalâtlara yer verilip verilmediği, varsa miktarı ve yaklaşık maliyet ile sözleşme bedelinden fazla belirlenmesinde davalı idare elemanlarının ihmâl ve kusurlarının bulunup bulunmadığı varsa dereceleri ve miktarları ile davalı yüklenicinin sözleşme ile eki ihale dokümanlarına göre yapımını üstlendiği halde hiç yapmadığı ya da eksik yaptığı işler olup olmadığı, yüklenicinin ilave iş yapıp yapmadığı yapmışsa bunun yapıldığı tarihteki mahalli piyasa rayiçlerine göre bedeli ve bunlar sebebiyle kendisine ne miktarda fazla ödeme yapıldığı, kontrol ile geçici kabul komisyonunda görevli olan davalı idare elemanlarının kontrol ve denetim görevini ihmâl sebebiyle fazla ödemeye neden olup olmadıkları ve miktarı konusunda gerekçeli ve denetime elverişli rapor alınıp davalı yüklenicinin, ihale evraklarında fiyatın yüksek belirlenmesi ya da hayali imalât gösterilmesinde katkısı bulunup bulunmadığı ile Tire Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2009/609 Esas sayılı dava dosyası içeriği de değerlendirilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi

gerekirken eksik inceleme ve yanlış değerlendirme ile davanın reddine karar verilmesi doğru olmamış, kararın bozulması uygun bulunmuştur.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün temyiz eden davacı yararına **BOZULMASINA**, bozma nedenine göre davalı....'nin temyiz itirazının incelenmesine yer olmadığına, 1.350,00 TL duruşma vekalet ücretinin davalılardan alınarak Yargıtay'daki duruşmada vekille temsil olunan davacıya verilmesine, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davacıya, ödediği temyiz peşin ve Yargıtay başvurma harçlarının istek halinde temyiz eden davalı Ltd. Şti.'ye geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 30.06.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi